

بۇ جەژنى رۇژنامەگەرى كوردى

22 نىسانى سالى 1898

پېشكەشە بە مامۇستا جەمال خەزەنەدار كە وەك مانوونەناسىتك، ماوہىەكى نوور و لرىژە خۆى خەرىكى كۆكرىنەوہ و لىكۆلىنەوہى گۆقار و رۇژنامەى كوربى نەكات .

نازان ، ئەو نووسەرە گەنجانە نازان ، ئەو رۇژنامەنووسە تازانە گەلىك بابەتى بوئرانە دەورژىنن ، كە كاتى خۆى ئىمە مانان يا ئەوانەى لە بوارى رۇژنامەگەرى[رۇژنامەوانى] كاربان دەگرد، بۇيان نەدەھاتە سەر كاغەز.يەككىك لەو بوارە ھەرە گرتگەى كە ئەناو كورد دا فەرامۆش كراوہ و دەكرىت مەسەلەى بابەتى [سىكسە] ئە رۇژنامەگەرى كوردى دا. {سەقافەى جنسى} ئەگەر بە كوردى ناوى بكرىتە {رۇشنىبرى سىكسى} ئەوا لە بوارى زمانەوانىش ئەناو زمانى كوردى دا ھەژارە و بۇ ووشە تاشىن دەبىت بگەرىنەوہ سەر لاتىنى يا زمانەكانى ئەوروپايى يا عارەبى ھەتا ببىتە زمانى نووسىنى سىكسى . ئەو كەموكرىتە ئەسالانى خوئىندكارى ئىمەدا بەدىيار دەكەوت . ئە خوئىندى بابەتى [احياء]زىندەوہرزانى ئەگەر لەبىرم مابىت باسى منداڭ بوون دەكرا و يەكسەر ووشەى زاوژى بەكار دەھات كەچى مامۇستاي ئەو كاتە ئەو بەشەى پىتەرك دەگردىن و دەبگوت دەزانم زۇرجارتان خوئىندۆتەوہ و پىنوئىست ناكات بىخوئىنن . مامۇستا راستى دەگرد و ئىمەى ھەرزەكار وەكو سروود ئەو

بەشەمان ئەبەر دەگرد و لاپەرەكانمان دەق دەگردن . ھەر لەوئى فىرى ئەوہ دەكران كەناىت توى مروۇف بە ناشكرا باسى ئەو كۆ ئەندامانەى لەش بگەيت كە لە پىاو و ژن ھەيە و ئە كۆمەنگا بە [عەبىب] نىشان كراوہ. دايك بە ھاواركردن بە كچەكەى دەئىت [كۆشت داپۆشە][خۆت داپۆشە]، ھەرچەندە كچەكەى 2سالان و 3 سالانىش تەمەنى بىت دەبىت كۆشى داپۆشاوبىت، ئەگەرنا عەبىبە ، كەچى كورەكەى ھەتا دەبىتە 4سالان و 5سالانىش بە رووت وقوتى[بەبى دەرىپ] ئەناو ناو و ئە كۆلانان يارى دەكات كەس پىى نائىت[عەبىبە]و كۆشت داپۆشە و دەئىن با ھەواى ئىبىدات. ئا لەوئوہ دىسان بۇ كچە ئەو مەحرەمە سەرھەئدەدا و بۇ كورەش شتەكى تر. لەوباسە رەنگە من بە دىدەكى كۆنى بەر لە 40سالان قسان بكەم و بۆم نەكرىت ناوى ئەو بەشانەى لەش بەئىمە سەر كاغەز. ئىتر دەبىت ئەو باسانە ببىتە كارى رۇژانەى ژۇرنالىست [رۇژنامەنووس][رۇژنامەوان] و باسى ئەو بابەتە گرتگانەش بخەنە بەرچاوى خوئىندەوارى كورد بۇ ئەوہى بەلايەوہ ببىتە بابەتتىكى ناسايى . ئە سەر لاپەرەكانى گۆقار و رۇژنامەكانى ئەوروپى بە گشتى و سوئىد بەتايبەتى گۆشەى لەوبابەتانە ئىچگار زۆرە و بلاودەكرىتەوہ كە باس ئە بوارى سىكس دەكەن . ھەندىك رۇژنامەى بەناوبانگ گۆشەيەكى تايبەتى بلاودەكەئەوہ بۇ ئەوہى خوئىندەوارى رۇژنامەكە فىرى سىكسى بگەن و پرسىارى ناوا {{{بىتەرمانە بە قەولى لاي خۇمان}}}} دورژىنن كە بەلاى خۇمانەوہ سەبر دەبىت و لە عەبىبەش دەردەجىت، كاتىك ژنە داوا لە سىكسەلۆژەكە دەكات بۇچى ھەوہستى رابواردنى ئەگەل مېردەكەى نەماوہ يان ھەزارشتى تر لەو بابەتە و ئەوئىش بۇى شىندەكاتەوہ و وەلامى پرسىارەكان دەنووسىتەوہ و بلاوئىش دەكرىتەوہ . گەئۇ ئەگەر رىگا بە ژن و پىاو و كچ و كور بىرئىت ئەو پرسىارانە بوورژىنن و رۇژنامەكان بۇيان بلاوئىكەتەوہ نايىتە بابەتى ناسايى كە رۇژانە خوئىنەر بەلايەوہ ناسايى دەبىت. كاتىك ناوى ئەندامەكانى لەشى ژن و پىاو باس دەكرىت و لەسەر لاپەرەى رۇژنامەكان دەنووسرىتەوہ دەبىتە عەبىبە يان ئەو لاپەرەانە فرى دەدرىت و كەس بەلايەوہ ناچىت . ئەى ئەوہ نى يە تازە بەتازە باسى فرۆشتنى فلىمى سىكسى لە كوردستاندا دەكرىت كە گوايە رەواجى پەيدا كرددوہ كەچى لە ئەوروپا وا خەرىكە دوكانى فلىمى سىكس فرۆشى تەواو بى رەواج دەبىت، چوئكە لە ئىنتەرنىت

هەرچیت بویت بهبێ ئهوهی پارهی بۆ سهرفههکەیت بۆت دانراوه جارجاره له بهرامبهرت به ئاشکراش ئهوه شتانه دهبنیت. یان گوايه تازه به تازه له کوردستان که نا ئه بازگانییه کانی سینکسی که شهوانه گهنجی پیوه خهریکن تاوهکو تهماشای فلیمهکان بکهن به خۆرای نیشان دهرتین و بلاوده کرینهوه. له ئه ووروپاش که نا ئه کانی دهو ئه تی وورده وورده ئه و فلیمانه قه دهغه دهکات یا نیشانی نادات بۆ ئه وهی خیزان له کاتی ته ماشا کردنی مندانه کانی بزانی سهیری کامه که نا ئ دهکات. هه موو ئه و که نا ئانه ده بێ پاره ی تایبه تی بۆ بدهیت هه تا بۆت نیشان بدریت وهکو لای خۆمان نی یه به خۆرای په خش بکریت . رۆژنامه نووسه کانی کوردستان ئاسوده ده بن ئه گه ر بیتوو مندال له باخچه ی مندالانه وه بۆی باس بکریت هه ر خودی مندانه که چون هاتۆته دنیاوه و چون دایک و باوک ئه و خۆشه و یستیه ده کهن و چون ده بیته هینانه دی ئه و ساویانه . ئا له و ئه و فیر ده بیته که ئه و ئه ندامانه ی له شیش بۆ له شی مرۆف و وهکو چاو و گوێی و ده ست و قه چه و ه یچ جیاوازی یه کی نی یه . له ئه ووروپا ئه و به شانیه ی له ش به و چاوه سه یر ده کریت بۆیه له کاتی جلوه رگ دا پۆشیندا به دهره وه ش بیت ئه وه نده گرنگ نی یه . رۆژی 22 نیسانی سا ئی 1898 یه که مین رۆژنامه ی کوردی به ناوی {کوردستان} له قه هیره ی پایه ته ختی میسر له لایه ن بنه مانه ی به درخانه کان به زمانی کوردی بلاو کرایه وه . پر به دل بۆ ئه و رۆژه پیرۆزاییی له په یف و ووشه ی کوردی ده که م که که و ته سه ر لایه ره ی رۆژنامه و کوردیش بووه خاوه ن رۆژنامه ی خۆی .

فه ه د گ ر ده وانی 2007/4/5 سنۆ که وۆلم